

The poster features a man's silhouette in the foreground, looking towards a large, glowing clock face in the background. The clock face is set against a dark, textured background with streaks of light. The man's silhouette is filled with a landscape scene of a log cabin in a forest.

JÁN BABARÍK
**STATOČNÝ
CHLAPÍK**

Linden

Statočný chlapík

Vyšlo aj v tlačovej podobe

Objednať môžete na
www.lindenisk
www.albatrosmedia.sk

Lindeni

Ján Babarík

Statočný chlapík – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2026

Všetky práva vyhradené.
Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovaná
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ALBATROS MEDIA

STATOČNÝ CHLAPÍK

JÁN BABARÍK

STATOČNÝ CHLAPÍK

Ljndeni

Text © Ján Babarík, 2026

Slovak edition © Albatros Media Slovakia, s. r. o., 2026

Všetky práva sú vyhradené. Žiadna časť tejto publikácie sa nesmie kopírovať a rozmnožovať za účelom rozširovania v akejkoľvek forme alebo akýmkoľvek spôsobom bez písomného súhlasu vydavateľa.

Vyťažovanie textu a dát z tejto publikácie v zmysle čl. 4 smernice 2019/790 EÚ je zakázané.

ISBN v tlačenej verzii 978-80-566-5159-9

ISBN e-knihy 978-80-566-5165-0 (1. zverejnenie, 2026) (epub)

ISBN e-knihy 978-80-566-5166-7 (1. zverejnenie, 2026) (mobi)

ISBN e-knihy 978-80-566-5164-3 (1. zverejnenie, 2026) (ePDF)

1. ČASŤ

*Jediným dôvodom existencie času je to,
aby sa všetko neudialo naraz.*

Albert Einstein

1

Karol Bauer dvakrát autom obkrúžil blok, kým hľadal parkovacie miesto. Napokon sa rozhodol porušiť pravidlá a zaparkoval na tráve medzi dvomi platanmi. Nestihol ani poriadne vystúpiť z auta a už pri ňom stála mladá žena v uniforme košickej mestskej polície.

„Tu nesmiete parkovať,“ povedala.

Karol si nacvičeným pohybom odhrnul sako a ukázal odznak, pripnutý na opasku.

„Bauer, kriminálka Žilina. Dvakrát som to tu obišiel a ne-našiel som...”

„To je v poriadku. Ako dlho sa zdržíte?”

„Nie viac ako hodinu. Len vypočujem jednu pani.”

„Dobre. Dám pozor, aby sme vám nezaložili papuču,“ povedala a usmiala sa naňho. Prejav kolegiality s kriminalistom jej robil dobre.

„Ďakujem,“ povedal Karol a tiež sa usmial. Keď okolo nej prechádzal k vchodovým dverám, ešte jej priateľsky kývol hlavou.

Ludmila Hatalová ho zrejme videla z okna, lebo dvere otvorila bzučiacom ešte skôr, ako jej stihol zazvoniť. Napriek tomu stlačil zvonec.

„Už vás čakám,“ ozvalo sa z reproduktora.

„Ale ja neviem poschodie.”

„Druhé.”

Počkal si na výťah. Bolo dosť dusno a chôdzou po schodoch by sa zbytočne spotil. Dvere bytu na druhom poschodí

mu otvorila príjemná mestská dáma. Mala vkusne upravené šedivé vlasy, jemný mejkap a pohodlné domáce oblečenie. Očividne sa nesnažila svojich sedemdesiat rokov zakrývať, len prikrášliť. Avšak chôdza ju zrádzala. Ani palička v ruke nezakryla jej problémy. Karol vedel o jej nedávnej transplantácii bedrového kĺbu.

„Bauer,“ predstavil sa. „Hovorili sme spolu po telefóne.“
Usmiala sa na neho a pokynula mu, aby vstúpil.

„Ja viem. A nemusíte sa dovnútra ponáhľať, nech susedia vidia, aké mám návštevy.“

Karol vošiel a vyzul sa v predsieni.

„Dáte si kávu, čaj?“

„Len vodu, prosím. Z vodovodu.“

Keď sa usadili v obývačke, on na gauči, ona v hojdacom kresle oproti, nedočkavo prehovorila:

„Tak ma teda prekvapte. Som zvedavá, čo vám stálo za to, aby ste sem prišli až zo Žiliny.“

Karol sa napil. Hoci bol smädný, nevypil celý pohár naraz, lebo predpokladal, že by hneď vstala a išla mu ho znova naplniť. Pri jej problémoch s chôdzou jej nechcel pridávať.

„Ako viete, pre výstavbu zjazdovky na Kysuciach zrovnali so zemou rodný dom vašich rodičov, teda, skôr môžeme hovoriť o rozpadnutej drevenici na samote, a exhumovali ich pozostatky, keďže obaja boli pochovaní neďaleko.“

„Áno, áno, isteže viem, veď som im k tomu dávala súhlas.“

„Áno. Podľa vašich inštrukcií budú pozostatky prevezené do Košíc a pochované na miestnom cintoríne.“

„Joj, veď už konečne. Odkedy mám problémy s kĺbom, som pri ich hrobách nebola. Takto mi to bude lepšie, aj na Všetechsvätých, viete. Ale nejako sa to naťahuje. Veď ich vykopali pred týždňom.“

„Kedy ste naposledy boli pri ich hrobách?“

„To ste ma zaskočili... Hádam aj desať rokov to už bude. Viete, s tým mojim kĺbom... Keby sa tam dalo prísť autom, zať by ma raz za rok vyviezol, lenže to je ešte skoro kilometer pešo, od... od... čo musí odparkovať. Dakedy zapriahli koňa do voza, a či pršalo, alebo snežilo, stále vyšli. Ale my sme tam už potom nebývali, otec postavil dom v Terchovej. Hore na Antalku sme chodievali len na opekačky alebo pozbierať ovocie na jeseň. Aj čučoriedky aké tam rástli, to keby ste videli! A tých malín! Pánečku, aj za dve vedrá sme nazbierali. To potom moja mamka...”

„Prepáčte, nerád vám skáčem do reči, ale musíme sa vrátiť k veci.“

Ludmila Hatalová sa pobavene zasmiala.

„Ja som taká stará baba, viete? Mám málo návštev, a keď sa rozhovorím, neviem kedy... Ale prečo vás to zaujíma? Hádam to nie je trestné, že som tam nechodievala? Viete, ten môj kĺb...”

„Ale to je v poriadku, samozrejme. Všimli ste si vtedy pred desiatimi rokmi na hroboch niečo zvláštne?“

„Ehhh, nie. Boli zarastené starou trávou, viete, nikto sa o ne pravidelne nestará, to nie je ako na cintoríne. Aj kríky na nich rástli, kadečo, ale to sme vždycky povytínali. No teraz ako to muselo vyzerať, to si nechcem...”

„Bol tam počas tých desiatich rokov niekto iný?“

Nakrátko sa zamyslela a zvrátila čelo.

„Nemyslím. Deti tam nechodia... Dcéra so zaťom žijú v Rakúsku a odkedy bývam tu, chodievajú ma navštevovať sem. Načo by chodili staré hroby obzerať? No a syn, chudák, zomrel. Už je to dávno, dvadsaťdva rokov, si predstavte, ako ten čas letí. No a môj brat žije v Pezinku aj s celou rodinou, ale on tam nechodievala.“

„Spomínate si na pohreb svojho otca?“

„No pravdaže! To bolo v roku 1972. Mala som dvadsaťsedem rokov. Otec zomrel veľmi náhle. Nič mu nebolo, zdravý ako repa a naraz zomrel. Nie celkom naraz, viete? Po večeri sa začal cítiť zle, slabo, a z hodiny na hodinu sa to stupňovalo, a kým sme sa spamätali a zavolali sanitku, tak odišiel. Mal šesťdesiatdva rokov a v tých časoch sa už umieralo v takom veku, viete?“

„Dávali ste mu niečo do hrobu? Okrem kvetov?“

„No áno, tú jeho slávnú truhličku! Našli ste ju tiež? Mal takú hrubú železnú truhličku. Vyzerala skôr ako trezor. Do nej si zamykal svoje poklady. Otec bol veľmi... veľmi tajuplný, viete? Ten vám vedel rozprávať o takých veciach, že sme iba ústa otvárali. Všetky deti ho milovali.“

„Čo bolo v tej truhličke?“

„Neviem už presne. Ja som vtedy dávno žila v Dolnom Kubíne, viete? Toto už presne neviem. No, rôzne veci, ktorými nás v detstve ohuroval. Ale niektoré nám nikdy neukázal. Tá truhlička bola vždy zamknutá. Len on sa do nej vedel dostať.“

„Našli sme tam mobil.“

„Ako... Ako, prosím?“

„Mobil. Mobilný telefón. Alcatel One Touch, rok výroby 2000. Horná stena truhličky bola prehrdzavená, celá jeho rakva, aby ste mi rozumeli, bola zhnitá a prakticky neexistovala. Tá kovová truhlička sa zachovala v relatívne dobrom stave, ale vrch bol skorodovaný a prepadnutý. Dovnútra prenikla zemina a vlhkosť, čo urýchlilo rozklad predmetov. Predpokladám, že touto cestou sa do truhličky dostal aj telefón.“

Mária Hatalová strnulo hľadela do prázdna pred sebou, akoby prestala vnímať.

„Pani Hatalová, ste v poriadku?“

„Mobil? To nie je možné,“ hlesla. „Vtedy predsa mobily...“

„Isteže nie. Ako som povedal, telefón sa do truhličky dostal cez rozpadnutý vrch. Otázkou je, kto a prečo ho tam dal. Keďže sme v hrobe našli pozostatky len jedného človeka, musíme pracovať s hypotézou, že to nemusí byť váš otec. Je možné, že sa tam mafia na prelome tisícročí zbavila nejakého tela. Z toho obdobia je množstvo nezvestných osôb. Možno niekoho pochovali do starého hrobu, aby sa vyhli riziku vyšetrovania pri náhodnom objave kostí. A stratili pri tom telefón.“

„To nie je možné,“ zopakovala, akoby ho vôbec nepočúvala. Očami zmätene skákala sem a tam, akoby sa jej v hlave skladala rozsypaná mozaika.

„Pozostatky, ktoré sme v hrobe našli, sme poslali na dôkladnú expertízu, ktorá potvrdí, či pochádzajú z jedného človeka a z jedného, povedal by som, pohrebu. A ten mobil sme tam, samozrejme, poslali tiež. Preto sa ten prevoz tak naťahuje.“

Hatalová sa s námahou postavila. Keď sa pozrela na Karola, už nemala ten svoj vlúdny pohľad. Brada sa jej mierne triasla.

„Odíd'te, prosím.“

Karol sa váhavo postavil. Očakával, že ju to rozruší. Nie kto prekopal hrob jej otca, koho by to nechalo chladným, však? Ale myslel si, že to bude miernejšie.

„Mám odísť?“

„Áno, chod'te. Teraz potrebujem byť sama.“

„Ono v podstate...“

„Chod'te! Prosím!“

Na to sa Karol rýchlo postavil, pokynul jej, aby ostala sedieť, a odišiel. Keď za sebou zavrel vchodové dvere, uistil sa, že sú dobre zavreté. Pustil sa pešo po schodoch, potreboval premýšľať a chôdza na to bola lepšia ako postávanie vo

výťahu. Prekvapila ho jej reakcia. Nechcel jej ublížiť ani ju nahnevať. Naopak, od začiatku mu bola sympatická a mrzelo ho, že sa takto rozišli. Urobil niekde chybu? Možno bol príliš necitlivý pri tej zmienke o mafiánoch. Asi podcenil závažnosť informácie, že na pozostatky jej otca ktosi hodil mŕtvolu zločince. Alebo obete zločinu.

Vo vchode vyhľadal jej schránku a vhodil do nej svoju vizitku, na ktorú napísal ospravedlnenie.

Mestská policajтка stála na chodníku pri vjazde na hlavnú cestu. Keď autom prechádzal okolo nej, kývol jej. Spočiatku ho nespoznala, potom sa zoširoka usmiala a srdečne odkývala. Hoci už bolo takmer sedem hodín večer, teplomer ukazoval 27 stupňov. Zapol klimatizáciu a zamieril na výpadovku na Prešov. Čakala ho dlhá cesta do Žiliny.

2

Ráno ho zobudilo zvonenie mobilu. Kým prijal hovor, stihol si pozrieť čas na digitálnych hodinách: 5.45. Spal sotva šesť hodín.

„Noo,“ zamrmľal, keď si všimol, že mu volá major Vrábel, zástupca riaditeľa žilinskej kriminálky.

„Príď ku mne do kancelárie, hneď ako prídeš do práce.“

„Dobre, šéfe.“

„Bol si včera u tej... v Košiciach?“

„Hej.“

„Dobre. Už si na ceste?“

„Hej.“

Posadil sa a pretrel si oči. Počul, ako sa manželka Gabika za jeho chrbtom zahniezdila. Cez žalúzie prenikalo do spálne ranné šero a spolu s ním zvuky prebúdžajúceho sa mesta. Na dni, ktorý ho čakal, nevidel nič, pre čo by sa mu chcelo ukončiť nedospatú noc. Gabika ho zozadu objala okolo krku a na chrbte zacítil jej tvrdé brucho.

„Prečo ti nedajú pokoj?“

„To nič. Ešte si polež. Obaja si poležte. Keď sa narodí, už sa nevyspíme.“

Otočil sa k nej a pobožkali sa na ústa.

„Nemám vstať a urobiť ti raňajky, kým sa osprchuješ?“ spýtala sa.

„Nejdem sa sprchovať ani raňajkovať.“

„Ako myslíš. Na obed prídeš?“

„Neviem.“

Na majora Vrábľa, zástupcu riaditeľa žilinskej kriminálky, musel takmer polhodinu čakať. Rozladilo ho to. Vyhnal ho z postele preto, aby naňho čakal na chodbe?

Vrábeľ sa prihnal ako víchor, dobreže nie poklusom. Rozopnuté sako mu vialo okolo veľkého brucha.

„Pod' dnu,“ povedal Karolovi, keď okolo neho prechádzal. „Valika, dve kávy,“ prikázal sekretárke, ale vzápätí sa opravil: „Len jednu, Karol hneď pôjde.“

Keď vošli do kancelárie, Karol za sebou zavrel spojovacie dvere a ostal stáť. Vrábeľ mu jasne naznačil, že stretnutie bude krátke.

„O chvíľu bude brífing k tomu zavraždenému dieťaťu, čo sme našli vo Váhu. Už sú to štyri dni a stále prešľapujeme na mieste. Ak sa do dvoch-troch dní nepohneme zo štartovacej čiary, budú chcieť môj krk. Celé Slovensko ten prípad sleduje, blížia sa voľby a tak ďalej. Počúvaj, Karol... Sem mi to položte, Valika, na tie papiere, inde nie je miesto,“ povedal sekretárke, ktorá bez zaklopania vošla a priniesla mu kávu.

„Kde sme to... Potrebujem ňa tam do tímu. Vyšetrovanie vedie Kamil, žiada si ňa tam. Ale tamtá vec s mobilom mi nedá spať. Buď to súvisí s nejakou mafiánskou vraždou, alebo len ktosi pred sedemnástimi rokmi chcel vykopať cudzí hrob a stratil tam telefón. Bohvie. Škoda, že tí kretení pri vykopávaní celú krabicu rozbili, takže teraz už nezistíme, či ten mobil do nej spadol alebo čo. Zajtra to idú celé splanírovať, dnes je posledná šanca ešte sa tam poobzerať. Dám ti dvadsaťštyri hodín. Potom ten prípad odložíš a pridáš sa ku Kamilovi. Zajtra by mali prísť výsledky expertízy, uvidíme. A potom už nebudeme plytvať časom na hľadanie majiteľa strateného mobilu. Chápeš? Dvadsaťštyri hodín. Ešte si tu?“

Ani nie o pätnásť minút už videl Žilinu v spätnom zrkadle služobného auta. Premýšľal, čím začne. Pozrieť sa na staré

hroby? Teda, skôr na to, čo z nich ešte zostalo? Alebo zatelefonovať Hatalovej deťom? Lepšie by sa mu pracovalo, ak by mal výsledky expertízy. Lenže taká možnosť v ponuke nebola a na druhý deň už bude musieť prípad odložiť, vyšetrený alebo nie. Vražda dieťaťa mala jednoducho prednosť pred mobilom, ktorý sa len ocitol na nesprávnom mieste.

Napokon sa rozhodol, že najlepšie bude začať vyšetrovanie raňajkami. Zastal na benzínke pred Terchovou, kde si kúpil minerálku a bagetu s tuniakom a zeleninou. Vonku si sadol k masívnemu drevenému stolu do tieňa starej, previsnutej brezy. Kým jedol, zavolať z mobilu na obvodné oddelenie polície v Terchovej a poprosil ich, aby sa pozreli v archíve, či v ich obvode v rokoch 2000 až (ako dlho môže mať človek jeden mobil?) 2005 nemali vraždu s nedohľadanou obeťou.

„Prepáč, že si to nevyhľadám sám,“ povedal do telefónu operačnému, „ale mám len pár hodín a neverím, že u vás nájdem niečo, čo by ma zaujalo. Len vás nechcem preskočiť.“

„Jasné, pozriem sa ti na to. Vlastne, ani nemusím. Určite sme tu nič také nemali. Ja som tu už dvadsaťpäť rokov a za celý ten čas sme tu mali len jednu vraždu a možno dve-tri zabíjania. Keď sa chlapi pobili. Telá sa vždy našli.“

„Hm, to som čakal,“ zahuhňal s plnými ústami Karol. „To k vám ani nejdem. Ďakujem, maj sa.“

„Ale mali sme tu jedného strateného,“ povedal policajt, keď Karol už-úž zložil.

„Akého strateného?“

„Nepamätám si to presne, ale bolo to vtedy niekedy. Stratil sa v lese a jeho frajerka sa z toho pomiatla. Veď príď, nájdem spis.“

Karol do seba cestou k autu rýchlo natlačil bagetu. Na obvodné oddelenie, kde už predtým raz či dvakrát bol, prišiel ani nie za desať minút. Bola to dvojpodlažná budova v tvare

kocky s rovnou strechou, aké sa stavali najmä v osemdesiatych rokoch.

Operačný dôstojník, s ktorým sa chvíľu predtým rozprával, ho čakal pred vchodom. Bol to zavalitý, asi päťdesiatročný nadstrážmajster, určite aspoň o pätnásť rokov starší ako on. Ale keď už mu tykal do telefónu, ostal pri tom.

„Servus. Karol Bauer, kriminálka Žilina.“

„Ondro Mucha. Pod' dnu. Dáš si kávu?“

„Už som mal,“ zaklamal Karol. Nechcel sa zdržiavať viac, ako bolo nutné. „Pozrieme sa na ten spis?“

Nadstrážmajster sa zatváril kyslo. Karol vedel, že by si mali vymeniť zopár priateľských, nepracovných viet, ale nemal na to čas.

„Čaká ma dlhý deň a tehotná manželka,“ povedal na ospravedlnenie. Medzitým prešli cez chodbu a vstúpili do miestnosti.

„Jasné,“ odvetil nadstrážmajster azda až príliš žoviálnym tónom. „Mladý išiel pozrieť staré zvodky. Vtedy sme to ešte do počítačov nepísali. Ja ani teraz nie. Mladému dávam písať. Naozaj si nedáš kávu? Zopár minút to potrvá.“

„Nie. Alebo hej. Zaleješ mi turka?“

„Jasné!“

Karol si sadol na stoličku k papiermi zapratanému stolu. Nadstrážmajster zapol rýchlovarnú kanvicu a do hrnčeka odmeral dve kopcovité lyžičky mletej kávy.

„Môžem tu sedieť?“ spýtal sa Karol.

„Jasné. On má dnes voľno. Som tu len ja s mladým. A ešte máme dvoch, išli k nejakej malej autonehode v Belej.“

„Ehhh... Jano? Prepáč, zabudol som meno.“

„Ondro.“

„Ondro, iste. Spomínaš si na ten prípad?“

„Cukor? Mlieko?“

„Nič. Čistú čiernu.“

Nadstrážmajster zalial kávu a niesol ju Karolovi.

„Hej, hej. Trochu som si to oprášil, kým si prišiel. Dvaja mladí išli na túru, zablúdili, ona sa zbláznila a jeho nikdy nenašli. Neviem, či sa dačo zistilo, lebo to robili vaši zo Žiliny. My sme to len zadokumentovali a podali ďalej.“

„Ako zbláznila? Ako to myslíš?“

„No, zašibalo jej, normálne. Že vraj... Aha, náš mladý.“

Do miestnosti vošiel sotva dvadsaťpäťročný podpráporčík. Hodnosťou vyššie ako Mucha, ale v Terchovej sa na to očividne nehrali.

„Nože, daj mu to na stôl,“ pokynul mladému nadstrážmajster a chrochtavo sa zasmial. Ktovie na čom. Karol sa poďakoval a zobral starú zvodku z mája 2001. Odchlipol si z kávy. Nechutila mu. Nadstrážmajster medzitým mladému niečo polohlasom povedal a mladý odišiel.

V hlásení vo zvodke sa písalo v podstate to isté, čo mu povedal Mucha. Milan Macek a Viera Slezáková, tak sa tí dvaja volali, zablúdili kdesi na lazoch nad Lutišami. Písalo sa, že to bolo na samote „U Čižmárov“.

„To ešte existuje, to U Čižmárov?“ spýtal sa nadstrážmajstra.

„No bohvie! Tam teraz stavajú zjazdovky, to je tam niekde. Ale nie presne tam, kde našli ten telefón.“

Karola to prekvapilo. „Počul si o telefóne?“

„Jasné, veď ku nám to prišli nahlásiť. My sme to potom odovzdali vám.“

„Aha.“

„Čižmárovci sú na druhej strane kopca, ale tam to už asi stihli zrovnať.“

„Takže toho... Maceka ste nikdy nenašli?“

„Vy ste ho nikdy nenašli. My sme ho nehľadali, hahaha!“

Do miestnosti sa vrátil mladý.

„Máš to?“ spýtal sa ho nadstrážmajster.

Podpráporčík prikývol a položil pred Karola papierik s ručne napísaným menom a adresou.

„To je ona,“ povedal. „To dievča. Žije v Ružomberku.“

Karol sa usmial a vstal od nedopitej kávy.

„Ďakujem, chlapci. Veľmi ste mi pomohli. Musím už ísť.“

„Jasné, veď na to sme tu,“ povedal nadstrážmajster a pri-
kročil ku Karolovi s natiahnutou rukou.

3

Viera Slezáková, Sihof 215/7, Ružomberok, bolo napísané na lístku. Polhodina autom. Karol zvažoval, či by najprv nemal ísť na stavbu zjazdovky, veď Slezáková mu neujde. Potom to zavrhol. Čo by tam robil? Hroby sú už rozkopané, všetko je tam hore nohami, len by strácal čas. Ak ho Slezáková nikam nedoviedie, vráti sa domov a bude pár hodín s manželkou. Keď sa pridá k vyšetrovaniu vraždy, doma veľa času nepobudne.

K jej bytu v čerstvo zateplenom paneláku s novou fasádou prišiel o pol desiatej. Veľká šanca, že na obed už bude doma v Žiline. Vrábeľ sa to nemusí dozvedieť. Zajtra mu povie, že nezistil nič, napíše správu, ako po odchode z Ružomberka ešte tri hodiny skúmal okolie tých hrobov a hotovo.

Slezáková nebola doma. To aj predpokladal. Väčšina ľudí je o takomto čase v práci. Susedia mu však prezradili, že Slezáková nikde nepracuje a často chodievala na prechádzky do blízkeho lesa. Vraj takto zrána, kým ešte nie je príliš teplo. Počkal by ju vonku, pod stromami boli lákavo vyzerajúce lavičky, ale nepozná ju. Prešla by okolo neho a on by to nevedel. Musel čakať pri jej byte. Sadol si na schody a vychutnával si ich chlad.

Prišla o štyridsať minút. Už keď ju počul kráčať po schodoch, akosi vytušil, že je to ona. Bola to pekne vyzerajúca štyridsiatnička s veľmi sviežou postavou, ale strhanou tvárou. Ani nie vráskavou, skôr vyhasnutou. Akoby žila len preto, že musí.

Všimla si ho ešte skôr, ako sa postavil.

„Dobrý deň,“ pozdravil. „Detektív Bauer, kriminálka Žilina.“

Neprítomne mu kývla hlavou a začala odomykať dvere. Na jeho prítomnosť zareagovala len tým, že zrýchlila pohyby.

„Mohli by sme sa porozprávať?“

Slezáková otvorila dvere a vstúpila dnu. Vyzeralo to tak, že mu tie dvere zabuchne pred nosom. Karol ich zastavil rukou.

„Viem niečo, čo by vás mohlo zaujímať. A vy viete niečo, čo zaujíma mňa.“

Skúsila zavrieť dvere, ale keď videla, že ho nepretlačí, otvorila.

„Už som povedala všetko. Dokonca dvakrát. Najprv to, čo sa stalo, potom to, čo ste chceli počuť. Ktorú verziu vám mám povedať teraz?“

Karol sa oprel jednou rukou o zárubňu, druhou o pootvorené dvere. Nechcel na ňu tlačiť, ale ani nechcel len tak odísť.

„Pravdu povediac, nečítal som ani jednu z tých verzií. Ešte pred dvomi hodinami som o vás nevedel. Pracujem na inom prípade, ale je tu istá šanca, že to s vami súvisí. Prosím, pustite ma dnu.“

Slezáková na chvíľu zaváhala, potom odstúpila od dverí a pokynula mu, aby vošiel.

„Vyzujte sa,“ povedala.

„Áno. Ďakujem.“

Byt mala zariadený skromne, ale pekne a čisto. Žiadne stopy po mužovi v domácnosti, zato veľa rôznych kresťanských symbolov. Na stolčeku pri kuchyni soška Panny Márie so zapálenou sviečkou (musela horieť, kým bola na prechádzke, lebo teraz určite nemala čas ju zapáliť), vedľa sviečky ruženec. Pri zrkadle na chodbe obraz Ježiša s trňovým vencom

okolo hlavy, spod ktorého vytekala krv. V kuchyni, kde ho usadila ku stolu, bola na konci kuchynskej linky asi polmetrová socha ukrižovaného Krista. Nič veselé.

„Urobím vám kávu, ja som už mala,“ povedala.

„Ste veriaca?“

„Nie! S tým Ježišom klepem rezne!“

„Prepáčte. Naozaj vám nechcem kaziť deň. Len mi, prosím, porozprávajte, ako sa váš priateľ stratil. Povedzte mi tú pravdivú verziu.“

Otočila sa k nemu s plechovkou kávy v jednej ruke a lyžičkou v druhej. Chvíľu stála so zovretými perami, potom pokrútila hlavou:

„Nie. Už ľutujem, že som vás pustila dnu. Vždy keď som to rozprávala, urobili zo mňa blázna. Debila.“

„Ja tu nie som preto, aby som z vás niečo robil.“

„Vraveli ste, že máte nejaký prípad, ktorý so mnou súvisí.“

„Netvrdím, že súvisí. Ale môže.“

Voda v rýchlvarnej kanvici s hukotom zovrela.

„Povedzte najprv vy, potom poviem ja,“ povedala, kým zalievala kávu.

Karol sa zahniezdil. Zvažoval, či jej všetko povedať, ale ten nápad sa mu nepáčil.

„Našli sme niečo zaujímavé. Veľmi zvláštnu vec tam, kde by nemala byť. Nechcem vám teraz povedať viac, aby vás to neovplyvnilo v rozprávaní. Prosím, verte mi. Keď skončíte, poviem vám to, aj keby tam nebol žiadny súvis s vaším prípadom.“

Sadla si oproti nemu a zadívala sa mu do očí. Po prvýkrát, odkedy sa stretli.

„Ja nemám žiadny svoj prípad. To sa jednoducho stalo a tam nie je čo vyšetrovať.“

„Povedzte mi to.“

Vzdychla si a zadívala sa z okna. Potom začala pozvoľna rozprávať. Očividne nie preto, že by bola zvedavá na jeho informácie. Začala preto, aby sa ho zbavila, no neskôr aj ju samotnú nahlas prerozprávané spomienky pohltili.

Jej rozprávanie sa začalo zaujímavým popisom toho, ako pred sedemnástimi rokmi s priateľom zablúdili v hlbokých kysuckých horách, potom však z reality prešlo do zjavnej fantázie. Desivej a hroznej fantázie, až z toho mal husiu kožu. Už sa s takými prípadmi stretol. Človek niekedy zažije veci, ktoré nie je schopný stráviť. Jeho vedomie vtedy pochopí, že záťaž je priveľká a pri dlhodobom spomínaní by mala devastčné účinky, tak ju jednoducho vymaže a nahradí niečím, s čím sa dá žiť.

Karol rozmýšľal, čo také sa v tých horách muselo stať, že si to jej podvedomie v sebaobrannej snahe nahradilo takouto hrôzou.

„Neveríte mi, čo?“ spýtala sa, keď skončila. Znelo to ľahostajne, zrejme už bola zvyknutá. Karol sa rozhodol byť úprimný.

„To, čo ste mi povedali, je desivé. Aj ako vymyslený príbeh by to človeka vystrašilo, nieto ešte skutočný... Popravde, ťažko tomu uveriť. Vy ste naozaj a hlboko presvedčená, že sa to stalo takto?“

„Áno. Naozaj a hlboko. Ale nebudem vás presviedčať. Je mi to jedno. Vidím, že kávu ste dopili, tak mi ešte povedzte, čo ste to našli, a potom choďte.“

„Máte niečo po svojom priateľovi, z čoho by sme mohli získať jeho DNA?“

„Nie. Povedzte mi, čo viete.“

Karol poklepal rukou po stole, kým premýšľal, či jej to povedať. Tie kosti, ktoré vykopali pri telefóne, môžu veľmi ľahko patriť jej priateľovi. Ona môže byť páchatelom a celý ten

cirkus okolo je len hrou. Mohlo sa stať všeličo. Napokon sa rozhodol pre priamu hru.

„Developerská firma tam stavia zjazdovku. Nechali exhumovať päťdesiatročné hroby starousadlíkov. V jednom z nich sa našiel mobilný telefón vyrobený pred osemnástimi rokmi.“

Slezákovú myklo a takmer jej z rúk vypadol pohár vody.

„Ak... Aký mobil?“

„Alcatel One Touch.“

„Taký malý? Červený?“

„Teraz je už stmavnutý, ale áno, pôvodná farba bola tma-vočervená.“

Slezáková sa úplne zmenila. Zrazu ožila každou bunkou, ale vyzerala byť skôr vydesená ako rozrušená. Spodná pera sa jej roztriasla, kútiky úst stiahli a oči jej zaliali slzy. Niečo nezrozumiteľne zamrmlala a odišla z izby. Na chodbe sa hlasno rozplakala, potom sa zavrela v kúpeľni.

Karol chvíľu sedel, uvedomujúc si, že jej šok nie je hraný. Inštinkt kriminalistu mu našepkával, že čokoľvek sa stalo jej priateľovi (nemohol si spomenúť na jeho meno a nechcelo sa mu vyberať zápisník), Slezáková s tým nemala nič spoločné. Ak aj mala, nie ako páchatel, skôr spoluobet.

A ten jej príbeh... Úplná šialenosť. Keby mu ho povedala v noci, bál by sa zísť potme po schodoch. Jedno však vedel určite – je na správnej adrese. Pravdepodobne našiel majiteľa mobilu, zrejme aj majiteľa kostí.

Uvedomil si, že v kúpeľni je úplné ticho. Čo ak si tam... Niekoľkými dlhými skokmi sa dostal ku dverám a prudko ich rozrazil. Slezáková sedela na vani a vystrašene sa strhla.

„Ste v poriadku?“ spýtal sa a rýchlo sa rozhlíadal. Žiadna krv ani lieky. Dobré.

„Vyľakali ste ma,“ povedala.

„Vy mňa tiež. Nejdete už do kuchyne? Musíme si ešte zo pár vecí vysvetliť.“

„Áno, idem.“

Karol stál a díval sa na ňu, ako sedí. Nespokojne sa zamrivila. Pochopil.

„Prepáčte, počkám tam.“

Keď za ním po chvíli prišla, bola upravená, dokonca s náznakom rýchleho mejkapu. To bolo dobré znamenie.

„Dáte si ešte kávu?“ spýtala sa.

„Už nie, ďakujem.“

„A niečo pod zub?“

„Nie. Prosím, sadnite si,“ vyzval ju, ako keby tam on bol doma.

„Ja si spravím kávu,“ povedala Slezáková a postavila sa k linke, chrptom k nemu. Opäť si všimol jej príťažlivú postavu. Zvláštne, spredu tak pekne nevyzerá. To robí tá strhaná tvár.

„Keď zmizol váš priateľ, čokoľvek sa mu stalo, predpokladám, že tam tie hory polícia obrátila hore nohami.“

„Áno,“ pritakala. „Hľadali ho všade. Nikde ani stopy. Kde presne boli tie hroby?“

„Volajú to U Koštúrov. Teraz sa tam robí zjazdovka. Poznáte to?“

„Pravdaže. Niekoľkokrát som tam odvtedy bola. Vždy s niekým, sama sa neodvážim. Koštúrovci sú na druhej strane kopca, na takej veľkej lúke.“

Sadla si k stolu so šálkou kávy. Ruka sa jej triasla, šálka hrkotala na tanieriku.

„U Koštúrov to vyzerá celkom dobre,“ povedala. „Tam sa ešte po vojne bývalo. Odsťahovali sa až niekedy v päťdesiatych rokoch, ale aj potom tam vraj ešte chodievali. Ale Čižmá-

rovci, kde zmizol Milan, pomreli ešte pred vojnou a odvtedy to len chátalo.“

„Pomreli? Neodšťahovali sa?“

„Nie,“ pokrútila hlavou a do očí sa jej znovu natlačili slzy. „V roku 1938 uhoreli. Zaživa. Preto tam straší. Zistila som si to, keď som pátrala po Milanovi.“

Obaja stíchli. Karol mal na jazyku množstvo otázok, ale cítil, že treba počkať.

„Ste policajt,“ povedala po chvíli. „A chlap. Choďte tam prespať. Ja na to nemám odvahu. A uvidíte, čo sa bude v tom zbúranisku diať.“

Pozerala sa na neho s nádejou a prosbou. Karol pokrútil hlavou.

„Žiadne zbúranisko neexistuje. Tá strana kopca je už zrovnaná so zemou. Dnes buldozénom zrovnajú aj Koštúrovcov.“

„Tak to je koniec,“ povedala a v hlase jej bolo cítiť úľavu. Už nebude musieť bojovať s nutkaním ísť tam ešte raz prespať.

„Máte nejakú predstavu, ako sa jeho mobil mohol ocitnúť meter a pol pod povrchom zeme?“

„Viete to, čo ja,“ mykla plecom. „Tí, čo odpoveď poznali, sú pochovaní tam.“

„Boli tam pochovaní tridsať rokov pred zmiznutím vášho priateľa.“

„Povedala som vám, čo sa stalo. Keby niekto z tých ľudí žil, odpovedal by vám.“

„Ich dcéra žije.“

Slezáková ustrnula s pohľadom upretým von cez okno a spracúvala, čo práve počula.

„Ich dcéra?“

„Áno.“

„Koľko má rokov?“

„Okolo sedemdesiatky.“

„Ona musí niečo vedieť!“ hlesla a rozrušene sa naňho pozrela. „Ona určite pozná pravdu! Povedali ste jej o tom telefóne?“

„Áno.“

„A čo povedala?“

„Vyhodila ma. Úplne ju to vyviedlo z miery.“

„Ó, Bože!“ zvolala Slezáková, taká rozochvená, až sa jej triasol hlas. „Musím sa s ňou stretnúť. Ešte dnes.“

4

O tri hodiny už boli v Košiciach. Tentokrát zaparkoval ľahko, boli dve hodiny poobede, obyvatelia bloku boli ešte v práci a parkovacie miesto si mohol vyberať.

Slezáková ho na cestu ani nemusela dlho prehovárať. Mal na ten prípad už len niekoľko hodín, potom ho bude musieť odložiť. A tak keď zavolať Ľudmile Hatalovej a tá súhlasila so stretnutím, sadli do auta a sú tu. Tri hodiny aj s rýchlym obedom na Liptovskej Mare.

„Prepáčte, ak som bol včera netaktný,“ ospravedlnil sa Karol, keď sa všetci traja usadili v obývačke. Hatalová len nedočkavo mávla rukou a zadívala sa na Slezákovú.

„Takže, kto je táto dáma? Povedzte mi to.“

„Volám sa Viera Slezáková. Pán... policajt...“

„Bauer.“

„... mi povedal, že ste príbuzná...“

„Nezdržujme sa,“ zasiahol Karol. Mali pred sebou dlhý rozhovor a ešte dlhšiu cestu domov. „Prejdime rovno k vášmu príbehu. Potom sa budeme rozprávať o súvislostiach.“

Príbeh Viery Slezákovej

Zablúdili sme. Je to smiešne, ale stalo sa. Auto sme nechali za Hornou Tižinou a vybrali sme sa do kopcov. Vraveli sme si, že prejdeme cez lesy k priehrade v Novej Bystrici, čo bolo tak na päť-šesť hodín chôdze, odtiaľ pôjdeme autobusom alebo stopom do Kysuckého Nového Mesta, tam prespíme v nejakom hoteli a ráno si prideme cez Terchovú po auto.

Vyrazili sme okolo deviatej ráno. Išli sme podľa mapy a kompasu, ale na lúke U Prachárov, kde je starý cintorín s kaplnkou, sme zle zabočili a dostali sa do úplne inej doliny. Potom sme to chceli napraviť a prešli sme len tak krížom cez kopec, a potom sme už vôbec netušili, kam sme sa dostali. Nechceli sme sa vracieť a strácať čas, tak sme sa spoliehali na intuíciu, ktorá, samozrejme, úplne zlyhala. Po piatich hodinách sme boli podľa našich odhadov niekde uprostred cesty do Novej Bystrice. Všade okolo nás lesy, niekoľko starých lesníckych zväžnic, ktoré viedli všetkými možnými smermi, a my sme boli so silami úplne na dne. O šiestej večer sme sedeli na akomsi vyvalenom strome nevedno kde, na smrť vyčerpaní a mne bolo ešte aj do plaču. Toľko entrée k príbehu.

„Nože ticho!“ zasyčal Milan a prerušil môj vyčítavý výpočet všetkých *keby*. „Počuješ? Pes!“

Naozaj, psí štekot. Na kopci nad nami.

„Poďme tam,“ povedal a vyložil si ruksak na chrbát.

„Hore do toho kopca? Ja už nevládzem!“ protestovala som, ale on sa len uškrnul a vykročil. Vedel, že ho budem nasledovať, veď čo iné som asi tak mohla robiť?

Na hrebeni bola lúka, veľká asi ako futbalové ihrisko a uprostred nej polorozpadnutá drevenica. Strecha bola prevalená, ale steny vyzerali byť ešte silné. Všade okolo nej rástla vysoká tráva. Ako sme sa približovali, ukázalo sa, že je to žihľava. Neďaleko drevenice stáli zvyšky rozpadnutej kôlne alebo senníka. Neviem, na čo tá druhá budova kedysi slúžila. Možno chlievy.

„Dobré miesto, čo?“ povedal Milan. „Toto tak kúpiť a opraviť, potom sem chodiť na víkendy...“

„Ja by som sa tu bála. Kde je ten pes?“

„Neviem. Nevidno ho. Bohvie, čo sme to počuli.“

„A nemohol to byť... Vlci brešú?“

Milan sa pobavene zasmial. „Nebrešú, neboj sa. Rozhodne sme nepočuli vlka. Skôr to mohol byť srnec.“

Pre zmenu som sa zasmiala ja. „Hej, srnec. Alebo kačka, nie?“

„Nie, vážne. Srnce brešú. Niekedy na nerozoznanie od psův.“

Medzitým sme prišli k drevenici a ruksaky sme zložili do trávy. „Ja si musím oddýchnuť, Milan. Už ďalej nejdem.“

Rezignovane som sa zvalila do trávy, v bezpečnej vzdialenosti od vysokej žihľavy.

„Lahni si na toto,“ povedal Milan a natiahol vedľa mňa svoju karimatku. „Ja si to tu trochu poprezerám.“

„Ale nechod' ďaleko, aby ma nezožrala tá tvoja hus.“

„Srnec!“ zakričal a stratil sa mi z dohľadu. Natiahla som sa na karimatke a privrela oči. Počúvala som Milanovo buchotanie po drevenici a podchvíľou ma nadšene informoval o „geniálnom starom kladive“, alebo úžasnej prázdnej fľaši s vylisovaným rokom 1924. Predstavila som si, ako tie haraburdy vykladá v obývačke do poličiek. Pod drevenicou objavil malú pivnicu a v nej ešte viac prázdnych fliaš a iných

pokladov, takže na mňa vykrikoval asi do ôsmej. To už sa začínalo stmievať, slnko bolo dávno ukryté za stromami. Nechcelo sa mi vstávať. Bolo teplo, veľmi príjemne, po komároch ani stopy a Milanove výkriky ma upokojovali. (Odhliadnuc od desivej predstavy, čo všetko budeme musieť odniesť do auta a ako škaredo sa pohádame, keď mu nedovolím zavesiť v spálni na stenu drevené koleso, ktoré „musí byť najmenej sto rokov staré!“.)

Keď konečne vyliezol, lebo vo vnútri už na nič nevidel, bolo nám obojm jasné, že tam prenocujeme. Aspoň sme mohli spať na vodorovnej lúke, čo v kysuckých horách nie je bežná vec. Kým nanosil drevo na oheň, pripravila som večeru na prestretý uterák: chlieb, salámu, paradajky, cibuľu, slaninu a paštétu. Pre mňa ešte čokoládovú fidorku. Milan si otvoril pivo. Na pálenku nikdy nebol, ale pivo mal rád. Aj ja som si s ním dala. Ale až neskôr v noci, keď sme už len tak sedeli v spacákoch pri ohni a rozprávali sa.

„Vstávaj! Vstávaj!“ S námahou som otvorila zlepené oči. V tme som rozoznala siluetu Milanovej hlavy, ako sa nado mnou skláňa. „Viera, niečo sa deje.“

Vtedy som to začula. Šepot. Tlmené hlasy viacerých ľudí. Rozoznala som ženský hlas, možno nejaké detské...

„Kde sú?“ spýtala som sa. Zastihlo ma to takú nepripravenú, že som sa v prvej chvíli ani nezľakla.

„V dome,“ povedal Milan. „Stade ich počujem.“

V jeho hlase som zacítila strach a okamžite prešiel aj na mňa. Ako môžu byť... „Ako môžu byť v dome? Prišli v noci?“

„Neviem. Nič som nepočul. Zobudil ma ten šepot a...“

Naraz zmĺkol, lebo hlasy zosilneli a zreteľne sme počuli ženu, ako hovorí: „Ticho, aby nás otec nenašiel.“ A detský hlas sa jej spýtal, či to Adelku bolí, keď tak kričí.

Po celom tele mi naskákali zimomriavky. Zdalo sa mi, že tie hlasy vychádzajú z pivnice pod drevenicou.

„Mám zakričať?“ spýtal sa Milan. „Iba tak, že čo sa to deje a...“

Z rozvalín neďalekého chlieva sa ozval dievčenský hlas: „Nechajte, otec, preboha vás prosím!“

Potom sa ozvali plesknutia a dievčenský výkrik, stlmený dlaňou. Kdesi vzadu sa rozbrechal pes. Vykrikla som. V tom okamihu všetko stíchlo. Chvíľu bolo totálne ticho, potom sa rozozvučala kakofónia cvrčkov a cikád.

Milan sa postavil a poobzeral sa. Ja som ležala a prudko dýchala, snažiac sa zahnať strach a dať sa dokopy.

„Vidíš niečo?“ spýtala som sa.

„Nič. Normálna noc.“

„To sa nám zdalo alebo čo?“ Aj ja som si sadla. Už som dýchala takmer normálne, ale na tele som stále mala husiu kožu. „Čo to bolo?“

„Ja neviem,“ povedal Milan, obzerajúc sa na všetky strany. Rýchlo na seba natiahol nohavice a tričko. „Nieкто si z nás možno robí srandu alebo čo.“

„Poďme preč, Milan.“

Chvíľu neodpovedal, akoby ma nepočul, a sústredene sa pozeral smerom ku chlievom. V ruke mal mobil, akoby sa chystal kamsi volať. „Pôjdeme,“ povedal pomaly, „to bude... Heeej! Dobrý večer!“ pozdravil sa do tmy niekomu, koho som nevidela.

Okamžite som sa otočila tým smerom. Z tmy od chlievov nieкто prichádzal. V mesačnom svite som rozoznala muža v tmavých nohaviciach a čiernom saku alebo kabáte. Na hlave mal čierny plstený klobúk so širokou strieškou. Rozoznala som dokonca aj šedivé strnisko a hlboké, hrubé vrásky na jeho bledej tvári. Tie vrásky vyzerali skoro ako jazvy. Všetko na ňom bolo akési zanedbané, nepriateľské. Zapínal si nohavice

a kráčaľ k drevenici. Len pár metrov od nás. Vôbec nás nevnímal, hoci Milan na neho znovu zakričaľ. Vošiel dnu a chvíľu tam hrmotal. Potom sa okná rozsvietili žltým petrolejovým svetlom. Postavila som sa k Milanovi. Kolená sa mi triasli, myslela som, že sa ani neudržiľ. Cez okno a otvorené dvere bolo vidieť dovnútra. Izba bola zariadená, videli sme stôľ, kamennú pec, v ktorej blkotal oheň, poličky s hrncami a pohármi... Muž naraz otvoril poklop na podlahe, kľakol si na kolenná a vytiahol zmietajúceho sa chlapčeka. Vystrel mu ruky pred telom a tlačil ho k peci. „Tatko, prosím vás, nechajte!“ Potom z pivnice vyliezla dospelá žena. Mala špinavú, umastenú tvár, cez ktorú jej slzy vymyli biele čiary. „Nechajte ho, prosím, veď je to váš syn!“ Muž ju spakruky udrel a priložil chlapcove dlaň na horúcu pec. Chlapec sa rozkričaľ. „Božemôj, toto nie!“ zvolal Milan a rozbehol sa k drevenici. Ja som sa nedokázala od hrôzy ani pohnúť, snažila som sa kričať, ale nemohla som. Vyrážala som zo seba len polohlasné „Haaaa! Haaaa!“ Videľa som, ako muž hodil chlapca na zem ako kus handry, otočil sa ku dverám a niečo nahnevane rozprávaľ. Tam, za stenou, musel stáť Milan. Chcela som sa pohnúť, ísť k nemu hoc aj dovnútra, len nebyť sama, ale nemohla som. Vtedy sa z tmy od chlieva zjavila dievčenská postava v bielej roztrhanej nočnej košeli. Ako prechádzala okolo mňa k domu, otočila ku mne bledú tvár a povedala: „Otec nás raz všetkých zabijú.“

Vtedy sa mi podarilo preraziť hrádzu v hrdle a vykriknúť. Vyrasila som zo seba dlhý, mocný výkrik, taký dlhý, až sa mi ku koncu začalo zahmlievať pred očami. A naraz všetko stíchlo. Svetlo v dome zhaslo, hlasy sa stratili, všetko bolo ako pred chvíľou. Stála som bosá na spacáku, prudko dýchala a pozerala na staré, obhorené zvyšky drevenice. Vrátili sa cvrčky a cikády. Netrvalo dlho a vrátilo sa aj slnko. Len Milan sa už nikdy nevrátil.

V Milanovi vzkypela žlč, keď cez okno videl toho chlapa týrať dieťa. Ako sa rútil k pootvoreným dverám do drevenice, ani neuvažoval o tom, či je tá situácia skutočná. V poslednom okamihu, keď už vstupoval do blikajúcou petrolejkou osvetlenej miestnosti, si uvedomil, že na nich len niekto ušil kolosálny prank a on im to zožral aj s navijakom. Teraz tam vpáli ako napumpovaný býk a budú ho mať za idiota. Bolo príliš neskoro, aby zastal, ale podarilo sa mu aspoň nerozraziť dvere a vstúpiť ako-tak dôstojne.

Prvé, čo ho upútalo, bol asi osemročný chlapec. Stál vedľa murovanej pece, špinavú zaslzenú tvár mal skrútenú od bolesti, ale cez zovreté čeluste nevydal ani hláska. Pred sebou držal ruky dlaňami hore, akoby v nich mal knihu. Milan sa pozeral na tie spálené detské dlane a v tej chvíli necítil nič, len zmätok. *Toto predsa nemôže byť skutočné! Večer som tu bol, bola to len rozvalina s prepadnutou strechou a žihľavou namiesto podlahy!*

Uprostred miestnosti pred otvoreným poklopom v podlahe z hrubých, špinavých dosák stáli ďalší traja ľudia. Dvaja dospelí a jedno trinásť- alebo štrnásťročné dievča. Muž bol robustný, neoholený päťdesiatnik s ostrými a nepeknými črtami tváre. Oblečené mal tmavé nohavice a svetlú košeľu, posiatu fľakmi od starého, zaschnutého potu. S pootvorenými ústami a zdvihnutými obrvami sa pozeral na Milana, oblečeného v atramentovo modrých turistických nohaviciach z rip-stopového materiálu a kriklavo-zelenom tričku s čiernym nápisom *Northfinder*. Vyzeral byť nemenej zaskočený ako Milan.

Dokonca ani nestiahol ruku, napriahnutú k úderu do ženinej tváre.

Žena a dievča sa nijako nesnažili zakryť úľavu z nečakaného príchodu cudzinca. Snáď sa všetko upokojí a dnešná bitka sa skončí. Otec sa do rána z hnevu vyspí.

Krátke nehybné ticho prvý prelomil Milan.

„Kto ste? Do pekla... Čo... čo toto je?“

Muž naďalej nehybne zísal, žena sa chopila šance prvá.

„Poďte, sadnite si k stolu, poďte. Hosť do domu, Boh do domu,“ povedala a rukávmi si narýchlo vytrela slzy.

„Ty mlčí!“ osopil sa na ňu muž a vykročil proti Milanovi.

„Ty tu čo chceš? To ona ma udala? Do áreštu ma chceš dostať, ty mrcha bezbožná?“ znova sa k nej otočil. „Povedala si im aj... aj o tom?“

Chlapec, dovtedy nehybne stojaci pri peci, sa náhle rozplakal a vystrel popálené ruky k mame. Tá, posmelená prítomnosťou cudzinca, k nemu svižne priskočila a objala ho.

„Čo to tu stvárate?“ zvolal Milan, stále dokonale zmätený, avšak jednému veril – že chlapec svoju bolesť nehrá. Nech sú tí ľudia ktokoľvek, tomu dieťaťu skutočne ublížili.

Aj dievča prebehlo poza mužov chrbát a pritúlilo sa k žene, zrejme svojej matke. Milanovi napadlo jediné možné vysvetlenie – nejaký šialený sadista si tu hrá svoje zvrhlé hry.

Cúvol pred blížiacim sa mužom až ku stene vedľa dverí. Niežeby sa ho bál, skôr len potreboval čas, aby aspoň niečo pochopil. Ak to aj je skutočné, ak je to naozaj nejaký magor, ktorý tam týra ľudí, ako mohli tú miestnosť tak strašne zmeniť, kým on a Viera spali?

Kdesi vonku s praskotom spadol strom. Milan si až vtedy uvedomil, ako sa zmenilo počasie za tých pár okamihov, čo odišiel od Viery. Fúkal taký prudký vietor, že nielen stromy, ale celá drevenica sa otriasala v základoch. Viera ostala von-

ku sama, ale ku dverám sa teraz nemohol dostať, muž bol príliš blízko. Aj v ňom však na chvíľu víchrica prehlušila zúrivosť a obzeral sa hore po drevenom strope, či nepraská aj so strechou.

„Takéto počasie,“ opáčila žena opatrne, „ani psa by... Veď si sadnite...“

„Ty mlčí!“ okríkol ju muž rovnako ako pred chvíľou, otočil k nej hlavu a pichol hrubým prstom do vzduchu. „Ak si nahlásila úradom... tamtú vec... a tento sukin syn prišiel kvôli tomu, tak ňa roztrhám ako žabu.“

Otočil sa naspäť k čoraz zmätenejšiemu Milanovi, a keďže už bol celkom blízko, natiahol ruku a chytil ho pod krk. Druhou sa napriahol k úderu. Ten dotyk zapôsobil na Milana ako studená sprcha. Akoby ho to konečne prebralo zo zlého a príliš nepochopiteľného sna a vrátilo do reality. Natrénovaným pohybom prudko mávol rukou ako veterným mlynom, ukročil nabok a zovrel mužovu ruku v bolestivej páke. Ten musel pod silným tlakom klesnúť až na kolená, ak chcel zmierniť následky páky. Milan mu jednou rukou držal zápästie a druhou tlačil na lakeť, čím muža donútil klesnúť hlavou takmer až k zemi. Chvíľu čakal v bláznivej nádeji, že odkiaľsi vyskočí režisér alebo filmárska esbéeska, budú mávať rukami a kričať *„je to len skrytá kamera, neublížte mu!“* Napokon muža odstrčil k stene, kde chrbtom narazil do kovového stojana s prázdny m lavórom.

„Už sa ma nedotýkaj, starký, kým si toto nevysvetlíme,“ povedal takým pokojným hlasom, že to zaskočilo aj jeho samého. Presne toto potreboval, aby sa upokojil – fyzický kontakt. Sú to normálni ľudia z mäsa a kostí, všetko je vlastne normálne, len sa to musí objasniť.

„Tak o čo tu ide?“ opýtal sa ženy. Chlapec v jej náručí stále rumázgal, upažené ruky sa mu triasli. Na Milanovo prekva-

penie sa náhle rozplakala aj žena. Asi ju vydesil pohľad na jej poníženeho muža a predstavila si následky, keď ten cudzinec raz odíde. A on odíde, tak ako všetci pred ním. Na otázku len nemo pokrútila hlavou.

„Podťe von,“ vyzval ju Milan a pokynul k dverám. „Je tam moja priateľka, zavoláme na políciu a odvediem vás odtiaľto. Už je po všetkom, ste v bezpečí, sľubujem.“

Uvedomil si, že prudký víchor ustal. Odišiel rovnako nečakane, ako prišiel. Z náhleho popudu sa rozhliadol po miestnosti. Vedľa pece stála posteľ z pozbýjaných dosiek, na nej ležalo nahádzané deky, už na pohľad špinavé a zapáchajúce. Na tmavom drevenom stole bola nedopitá fľaša, pravdepodobne domáca pálenka. Vedľa nej prázdny poldecový pohár. Vzadu, za nadvihnutým poklopom, bola ešte jedna posteľ, na ktorej namiesto diek bola perina a vankúš. O obliečky sa tiež už dlhší čas nikto nestaral. Nech sa tam dialo čokoľvek, rekvizity, ktoré mali vytvoriť dojem starých čias, zámerne udržiavali v nečistote.

Ženine oči sa náhle rozšírili, ale nenašla v sebe odvahu, aby povedala alebo aspoň ukázala, čo ju rozrušilo. Milan pochopil a svižne sa otočil na špičkách pevných turistických topánok. Muž sa zviechal zo zeme, tvárou k nemu. Jednou rukou sa opieral o stojan, druhá, v pleci neprirodzene skrútená, mu visela pozdĺž tela.

„Radšej ste mali ostať na zemi. Nič neskúšajte, je koniec, jasné?“ povedal Milan a prikročil bližšie, aby mal muža v prípade potreby na dosah. Ten k nemu natiahol zdravú ruku so zakrivenými prstami, akoby mu chcel vyšklbnúť kus mäsa.

„Len pokojne,“ povedal Milan a zovrel mu zápästie. Vzápätí ho čosi prudko pichlo v boku, až sa od bolesti skrútil. Skúšal sa zaprieť do mužovej ruky, ktorú stále zvieral, ale ten ju spustil a s ňou klesol k zemi aj Milan. Vtedy si všimol, že

v druhej ruke, ktorú predtým považoval za vyklbenú, držal muž nôž s asi pätnásťcentimetrovou zakrvavenou čepeľou.

Muž si prudkým pohybom uvoľnil ruku z Milanovho zovretia a vykročil k žene a deťom.

„Pobijem vás ako potkany,“ zasyčal s takou nenávisťou, že o jeho odhodlaní nemohlo byť pochyb. „Keď zabijem jeho, musím aj vás. Takto si to chcela, hej?“

Do dverí, ktoré práve míňal, zvonku vstúpilo dievča v nočnej košeli.

„Otec,“ začalo, ale skôr ako stihlo povedať viac, ho muž pritlačil o zárubňu a podrezal mu krk. Prúd krvi z dcérinej prerezanej tepny mu vystrekol do tváre a do vlasov. Bolo to také rýchle a nečakané, že ani Milan, ani žena s deťmi nestihli zareagovať. Len sa v nemej hrôze, na okamih celkom zabudnúc na vlastné bolesti, prizerali, ako umierajúca dievčina klesla na zem.

„Aaaach!“ zvolala žena s toľkým zúfalstvom v hlase, koľko ho len matka pri pohľade na také čosi môže v sebe cítiť.

„Ako potkany budete skučať,“ precedil muž a otočil sa k nej.

Milan sa medzitým postavil, opierajúc sa o stojan s lavórom. „Viera!“ zvolal hlasom príliš slabým na to, aby v ňom mohol vzbudiť nádej, že ho priateľka začuje.

Muž sa tým nenechal vyrušiť a odhodlane, akoby sa len priberal k neodkladnej práci, vykročil k žene a deťom. Žena, bez pochybností presvedčená, že životy jej detí sú v ohrození, sa s výkrikom „Utečte, deti!“ vrhla na svojho muža. Ten akoby si jej útok ani neuvedomoval, jednoduchým pohybom odstrčil jej napriahnuté ruky a vrazil jej nôž do brucha. Chlapec stál ako prikovaný, paralyzovaný nielen bolesťou zo spálených rúk, ale najmä hrôzou z toho, čoho bol svedkom, ale dievčine sa akosi podarilo pretrhnúť vnútorné reťaze a pokú-

sila sa prebehnúť k dverám. Muž ju v poslednej chvíli zdrapol za dlhé masťné vlasy, stiahol na zem a nešetrne prikľakol kolenom na chrbát. Kým stihla vykriknúť, prerezal jej hrdlo rovnako ako jej staršej sestre.

Niž v Milanovom dovtedajšom živote ho nepripravilo na takúto neľútostnú, priam stredovekú formu zabíjania. Z presvedčenia o falošnej scéne, ktorú na nich niekto v noci naraďčil, sa v priebehu pár okamihov stal svedkom krutého zabíjania bezbranných detí, ba čo viac, sám sa ocitol na ceste zo sveta.

Muž sa postavil a s nožom v ruke stál rozkročmo nad dievčinou. Mláká krvi spod jej hrdla rýchlo narastala a čoskoro sa zliala s tmavou kalužou, v ktorej ležalo telo jej staršej sestry.

„Božemôj!“ zachripel Milan. Postupne v ňom narastalo odhodlanie postaviť sa na odpor, nebol typom chlapa, ktorý sa nechá podrezať ako ovca, alebo sa len tak prizerať, keď iní potrebujú pomoc, ale potreboval ešte chvíľu. Len tak stáť, набраť sily, ešte nebol pripravený... Pritláčal si dlaň na ranu v bruchu, cítil pod ňou zväčšujúci sa mokrý fľak a hoci si uvedomoval, že jeho zranenie pravdepodobne nebude smrteľné, predsa len v sebe nenachádzal dosť síl, aby sa postavil na obranu ženy a chlapca. Ešte chvíľu, набраť silu...

Muž prekročil mŕtve dievča a dupol ťažkou čižmou na bok ležiacej ženy. Z úst sa jej vydral bolestivý ston. Muž po nej dupol ešte raz a potom ju niekoľkokrát kopol do prebodnutého brucha.

„Dokedy ešte budeš...“ mrmlal bez náznaku súcitu. Chlapec stál oproti nemu so zažmúrenými očami a pevne zovretými ústami. Slzy a sople sa mu zlievali na stuhnutej, blednúcej tvári, už len akýmsi zázrakom sa stále držal na nohách. Muž len mlčky pokrútil hlavou, akoby odmietal nejakú vlastnú myšlienku, a voľnou rukou sa načiahol po chlapcovi. To

už Milan nevydržal, vytrhol prázdny smaltovaný lavór zo stojana a vykročil, či skôr vytackal sa, zachrániť aspoň toho chlapca. Pud sebazáchovy mu velil všetko možné, len nie bojovať o cudzí život – veď sám bol zranený a netušil ako vážne. Otvorené dvere boli nestrážené, stačilo prekročiť dievča na podlahe, dotackať sa k Viere a ukryť sa v tmavom lese. Potom zavolať na políciu a čakať. Určite by mu to nikto nevyčítal.

Ale čo ten chlapec? A jeho matka, ktorá stále žila? A čo sebaúcta? Nemohol by ďalej žiť s takou hanbou, ak by v takejto chvíli utiekol.

Milanov vnútorný boj medzi vlastným a cudzím životom trval krátko, aj to však mužovi stačilo, aby útleho chlapca bodol zospodu pod bradu, dokonca ho nožom aj nadvihol zo zeme a potom nechal bezvládne telo sklzánuť vedľa trhane, ale stále viditeľne dýchajúcej matky.

Milan divo zareval a zahnal sa lavórom, pošmykol sa však na mláke krvi a spadol rovno medzi telá mŕtvych sestier. To už jeho rozum nevydržal a napriek bezprostrednému ohrozeniu vlastného života ho primal kričať a zmietañ sa bez zjavnej snahy vstať. Akoby nevedel, čo sa s ním deje, len kričal a kričal. Muž sa postavil nad neho a pohrdavo sa uškrnul.

„Ako vyplašené šteňa,“ povedal. Potom priklakol Milano-
vi hrudník a zoširoka sa napriahol nožom.

Takú víchricu ešte nezažili. Dokonca ani tí najstarší usadlíci si čo len z rozprávania nespomínali, že by sa v horách také niečo už niekedy prihodilo. Prišlo to ako Boží hnev – uprostred noci, bez výstrahy, naraz sa len zdvihol vietor a začali padať stromy. Dažďa nikde, len víchrica. Nielen stromy, aj drevenice skučali ako v poslednom ťažení. U Jánošíkov dokonca aj strechu maštale odnieslo, lebo kramle neudržali pomúrnicu. Dole v dedinách nebolo nič. Ľudia v Tižinej alebo v Lutišách neskôr lazníkom ani neverili, že bola nejaká búrka. Vraj, načím prestať toľko slopať, smiali sa. Ale hore na lazoch sa v tú noc čerti ženili.

Cyra Koštúra žena Žofia ešte pred svitaním zistila, že na gazdovstve niečo chýba. Kým starý Cyro kontroloval drevenicu a maštal s kravami, Žofia išla skontrolovať ovce, ktoré takto v lete prespávali v malom košari za senníkom. Mali dva statné psy, nebolo sa treba v noci o ne báť. Ale pred takýmto vetrom ich ani psy nemohli uchrániť. Prístrešok z košiara zmizol nevedno kam. Čo tam po ňom, bola to len strieška na štyroch koloch, ale ovce predsa nemohlo odfúknuť? A psov tiež nikde nebolo, darmo na ne volala. Možno utiekli za ovcami, ktožehovie.

Či sa Cyrovi chcelo alebo nie, musel ísť ešte za tmy ovce hľadať. Darmo, ovčia vlna na priadzu bola pre jeho ženu dôležitejšia ako deravá strecha alebo vyvalená stena na senníku. O vlnu nešlo, samozrejme. To sa len sám sebe v duchu sťažoval. Dobre vedel, že Žofia by ho bez váhania vyhnala do noci

aj pre sliepky. Kým si v pootvorených dverách šúľal cigaretu, na pol ucha počúval ženu, kam sa má ísť pozrieť. Akoby to on sám lepšie nevedel.

„A počúvaš ma vôbec?“ okríkla ho, keď pojala podozrenie. Cyro pokojne mykol plecom, akože áno. Počúva, akoby nie. Jedným uchom púšťa, druhým vypúšťa.

„No, idem,“ povedal, kým si pripaľoval pokrivenú cigaretu od žeravého polienka. Dym mu vyštípal oči, tak chytro zahodil polienko naspäť do pece a vyšiel na dvor, nech sa vyvetrá. Klobúk si stiahol hlbšie do čela a vyhrnul chlopňu na kabáte, hoci už vôbec nefúkalo a ráno sa ukazovalo teplé a pokojné. Skúsenosť mu však vravela, že ten nočný čardáš sa nemohol len tak skončiť. Kdesi za humnom musí ten víchor stále číhať. Do dverí zvnútra vošla ich takmer dospelá dcéra Mária, ktorú všetci len Marienou volali, a postavila sa vedľa matky. Bola len v ľanovej nočnej košeli, okolo pliec omotaná hrubou šatkou.

„A potom choď hore na Príkru, ak ich na lúke nenájdeš. Hore tiež zvykli chodievať,“ povedala Žofia posledné pokyny.

„Poručeno Bohu,“ zamrmlal Cyro a vykročil presne na opačnú stranu. Vedel on veľmi dobre, kde ovce budú. Koncom minulého leta ich kúpil od starého Čižmára a ak sa splašili, len tam mohli bežať. Veď je to len cez kopec, hádam polhodina pešo. A po lúke, žiadny les. Veď kde by ony v takej víchrici behali po lese.

Starý Čižmár, no už nech je, aký chce, ku vlastnej rodine horší ako diabol, ale o statok sa vedel postarať. Uňho sa ovce mali ako v nebi. Ak sa splašili, nikde inde bežať nemohli.

Ani nezašiel ďaleko, ešte za sebou videl mihotavé svetlo z otvorených dverí, keď začul brechot psa. Hlboký, dunivý, akoby z jaskyne. To je určite Brok, pomyslel si. A po

chvíli sa pridala aj druhý pes s tiahlym brechotom, takmer až zavýjaním. To bola Dúha. Obidva psy sú teda v poriadku, pomyslel si.

„Brok! Dúha!“ zakričal. „Nože podťe sem!“

Keď ho psy začuli, rozbrechali sa ešte nástojčivejšie. Nebolo v tom počuť zúrivosť, nuž sa bál najhoršieho. Určite naši skapané ovce. Keby boli živé a zdravé, hnali by ich domov, nevybrechávali by z jedného miesta. Ale čo sa im tam mohlo stať? Na kraji lesa, veď tam ani skala nie je, z ktorej by mohli popadať. Žeby ich strom privalil? Ale všetky štyri naraz?

Kým takto premýšľal, priblížil sa ku psom natoľko, až ich v bledom rannom svite uvidel. Stáli v tráve, brechali a vedľa nich postávali štyri ovce. Ako sa k nim Cyro blížil, zbadal čosi ležať na zemi, rovno medzi psami. Jeleň? Nie, človek! „Namojdušu,“ zamrmľal si nahlas, azda aby sa osmelil, „k mŕtvemu človeku ma volajú!“

Ostrým okríknutím odohnal psy od tela.

„No, ukáž sa, čo si zač...“ povedal, keď si kľakol jedným kolenom do vlhkej trávy. Otočil ležiaceho chlapa na chrbát a počul, ako sa mu pritom z úst vydral ston. Vo vlasoch nad sluchou mal nepeknú ranu, akoby spadol na ostrú hranu. Až sa mu tam kosť belela medzi krvou zlepenými vlasmi. Aj na hrudi, rovno pod krkom mal ranu. Celú košeľu mal od krvi... Aká zvláštna košeľa bez gombíkov, pomyslel si Cyro. S vyšitými písmenami.

Slnko sa medzitým vydriapalo už takmer na obzor. V jeho mocnejúcom svetle uvidel ďalšiu ranu, nižšie na bruchu, ktorá vyzerala ako od noža. Nech už sa mu stalo čokoľvek, chlapa bolo treba čo najskôr odovzdať do ženských rúk. Skúšal ho podobrať rukami a zodvihnúť, ale nešlo to. Niežeby nevládal, len... Bol to predsa len kus chlapa a taký nevládny sa zle nesie. Tečie pomedzi ruky ako blato. Ešte tak cez plece ho

hodiť, ale ak má dopichané brucho, tak by z neho vycedil aj tú poslednú krv, čo mu ešte v žilách ostala.

Urobil to jediné, čo mohol. Poponáhlal sa domov, ovce a psy ho vďačne nasledovali, zapriahol koňa a vrátil sa s reb-rinákom. Žofia mu doň ešte chytro natiahla čistú plachtu, reku, ak je zranený, nemôže ležať na zahnojených doskách. Darmo, ženy myslia aj na takéto veci.

Keď sa vracal domov aj s naloženým chlapom (veru by vtedy už nebol odprisahal, že ešte žije), slnko už naplno vy-liezlo spoza Príkrej hory a ukázalo skazu, ktorú po sebe zane-chal nočný víchor. Lúka v sedle, na pokraji ktorej stála Cyrova drevenica s hospodárskymi staveniami, vyzerala ešte dobre. Ani škody na gazdovstve neboli, zdalo sa mu narýchlo, veľké. Ale kolo cesty dolu do dediny, a aj na opačnú stranu, smerom ku Čižmárom, akoby sa stádo čertov prehnať. Strom na stro-me pováľaný, ako po výbuchu. Nevadí, aspoň bude robota. Budú potrebovať každú ruku, sekeru a koňa, aby popadané stromy pozvážali na pílu, skôr ako chytia skazu. V dobrom čase to prišlo. Ani na poli nie je robota, ani kosieť ešte netreba, otava je už v senníku, ďalšia kosba bohvie kedy. Teraz sa mu, namojdušu, hodí takáto práca. To nie čerti, to anjeli museli tie stromy lámať, usmial sa.

Zazdalo sa mu, že muž ležiaci na podlahe hrkotavo poska-kujúceho voza zastenal. Prizrel sa mu do tváre, ale nepobadal žiadnu zmenu. Azda len viac zbledol po ceste. Jemne švihol opratami, aby popohnal koňa. Nie veľmi, aby voz príliš ne-skákal, len tak trochu.

Doma ho spolu so Žofiou preniesli na posteľ v izbe. Mali čo robiť. Bol to nízky chlap, nie vyšší ako Cyro, ale hrubý. Inak hrubý, ako zvykli chlapi bývať. Nie od roboty, skôr vy-zeral ako tí siláci, čo chodievajú s komediantami po dedinách a ohýbajú si železné tyče okolo krku. Svaly mu bolo vidno,

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy Statočný chlapík.
Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.